

הודעתם של אורסולה פון דר ליין, נשיאת הנציבות האירופית, של שארל מישל, נשיא המועצה האירופית, ושל דיוויד סטולי, נשיא הפרלמנט האירופי, לרגל יום השנה ה-75 לשחרור מחנה אושוויץ-בירקנאו, שיחול ב-27 בינואר 2020 - יום הזיכרון הבינלאומי לשואה

"לשכוח את המתים שווה ערך ללהרוג אותם פעם נוספת" - אלי ויזל, הלילה

לפני שבעים וחמש שנה שחררו בעלות הברית את מחנה הריכוז הנאצי אושוויץ-בירקנאו. הן הביאו לסימו של הפשע הנתעב ביותר בהיסטוריה של אירופה - השמדתם המתוכננת של היהודים באירופה. שישה מיליון ילדים, נשים וגברים נרצחו. עוד נרצחו מיליוני אנשים חפים מפשע, שעימם נמנים מאות אלפי צוענים בני הרומה והסינטי, שנרדפו בשל מוצאם האתני. המחיר היה גבוה לאין שיעור, אך אין כמעט ניצחון סמלי גדול יותר על הנאצים מאשר הנצחת ניצחון זה בישראל.

המגמות החותרות להפחית בחומרת השואה וחוסר השכלה מאיימים על ההבנה הקיימת לגבי ייחודה של השואה, הבנה המחייבת לתרגם את המונח "לא עוד" לעשייה קונקרטיה עכשיו. בהצטרפותם של ראשי מדינות וממשלות היום לכנס הנערך בירושלים, אנו מוסיפים את קולנו לכל מי שנחוש שלא לאפשר לגורמים קיצוניים ופופוליסטיים להמשיך ולנסות ללא כל קושי לעבור את הגבול ולהטיל ספק - שוב - בכבוד האדם ובשוויון לכל בני האדם באשר הם.

השואה הייתה טרגדיה אירופית. היא הייתה נקודת מפנה בהיסטוריה שלנו, והמורשת שלה שזורה בתוך ה-DNA של האיחוד האירופי. הזכרת השואה אינה מהווה סוף בפני עצמו. אלא היא אבן יסוד אחת בערכיה של אירופה. אירופה המעמידה את האנושיות במרכז, אנושיות המוגנת על ידי שלטון החוק, הדמוקרטיה וזכויות יסוד.

אנו ניצבים על פרשת דרכים. כאשר מספר השורדים הולך ומידלדל יהיה עלינו למצוא דרכים חדשות לזכור ולאמץ לקרבנו את עדויותיהם של צאצאי השורדים. עדויות אלה מזכירות לנו לעמוד על המשמר לנוכח האנטישמיות הגואה המאיימת על הערכים היקרים לנו - פלורליזם, גיוון, חופש דת וחופש ביטוי. ערכים המטפחים מיעוטים: את כל המיעוטים, ותמיד. קהילות יהודיות תרמו לעיצוב הזהות האירופית, ויהיו תמיד חלק מאירופה. כל חלקי החברה שלנו, חדשים וותיקים, חייבים לאמץ לקחים אלה של השואה.

מחובתנו לעמוד שכם אל שכם עם הקהילות היהודיות בזמן שהן מרגישות שוב מאוימות בכל רחבי אירופה - אירוע האיבה האחרון התרחש בהאלה שבגרמניה. כל המדינות החברות באיחוד האירופי מאוחדות בנחישותן שאין מקום באירופה לכל צורה או ביטוי של גזענות, אנטישמיות ושנאה, ואנו נעשה את כל הנדרש כדי להתנגד להם. רשויות מדינה וממלאי תפקידים מכל קשת המגזרים בחברה האזרחית צריכים להתאחד כדי לחזק ולהבטיח את ערנותה הבלתי מהוססת של אירופה כל אימת שערכי הדמוקרטיה נתונים בסכנה.

אין אנו יכולים לשנות את ההיסטוריה, אך לקחי ההיסטוריה יכולים לשנות אותנו.

אורסולה פון דר ליין	שארל מישל	דיוויד מריה סטולי
נשיאת הנציבות האירופית	נשיא המועצה האירופית	נשיא הפרלמנט האירופי